

Hoogheemraadschap van

Rijnland

**RICHTLIJNEN VOOR HET
MILIEU-EFFECTRAPPORT
VOOR HET VERONDIEPEN
VAN HET NIEUWE MEER**

Breestraat 59
postadres
postbus 156
2300 AD Leiden
telefoon (071) 5 168 268
telefax (071) 5 123 916

Hoogheemraadschap van Rijnland

Versie 1 / Oplage: 125
mei-2000

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. Inleiding	3
2. Hoofdpunten van het advies	6
3. Probleemstelling, doel en besluitvorming	7
3.1 Probleemstelling en doel	7
3.2 Locatiekeuze	7
3.3 Besluitvorming	7
4. Voorgenomen activiteit en alternatieven	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Alternatieven	9
4.2.1 Nulalternatief	9
4.2.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	9
5. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en gevolgen voor het milieu	11
5.1 Algemeen	11
5.1.1 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling	11
5.1.2 Gevolgen voor het milieu	11
5.2 Te beschrijven aspecten	12
5.2.1 Bodem en water	12
5.3 Levende natuur	13
5.4 Leefbaarheid	13
6. Vergelijking van alternatieven	14
7. Leemten in informatie	15
8. Evaluatieprogramma	16
9. Baggerbeheersplan	17
10. Vorm en presentatie	18
11. Samenvatting van het MER	19
12. Inspraakreacties op de startnotitie	20
Bijlage. gebundelde schriftelijke inspraakreacties	

1. Inleiding

Dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland (hierna Rijnland) hebben op 8 december 1999 de startnotitie ontvangen voor de verondieping van het Nieuwe Meer. De startnotitie is namens de gemeente Amsterdam ingediend door de opdrachtgevers, de Dienst Waterbeheer en Rioleering (DWR) en de sector Waterbeheer Amsterdam. De gemeente is de initiatiefnemer voor het milieueffectrapport (MER).

De gemeente Amsterdam heeft het voornemen om het Nieuwe Meer te verondiepen met niet tot matig verontreinigde baggerspecie (klasse 0, 1 en 2). Het Nieuwe Meer is aangewezen als meest gunstige locatie voor de berging van baggerspecie in de nota 'Verwijdering en verwerking van baggerspecie in Amsterdam 1995-2015'. De mogelijkheden om schone tot matig verontreinigde baggerspecie te verwerken of op te slaan zijn beperkt. Voor het jaar 2001 verwacht de gemeente Amsterdam een tekort aan bergingscapaciteit. Het Nieuwe Meer biedt hiervoor een oplossing. Daarnaast is het streven een ecologische meerwaarde voor de plas te bereiken.

Voor het brengen van baggerspecie in oppervlaktewater is een vergunning nodig op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Rijnland is hiervoor het bevoegde gezag. De beschikbaarheid van milieu-informatie is voor de vergunningverlening een belangrijk vereiste.

De wettelijke verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport (hierna te noemen: MER) is komen te vervallen met de recente wijziging van het Besluit milieueffectrapportage (mei 1999). Desondanks heeft de gemeente Amsterdam besloten tot het opstellen van een MER op vrijwillige basis. Hiervoor is gekozen om tegemoet te komen aan de wensen van verschillende maatschappelijke organisaties. Voor het volgen van deze m.e.r.-procedure is toestemming gevraagd en verkregen van de ministers van VROM en LNV. Deze toestemming is vereist om de Commissie voor de milieueffectrapportage te mogen inschakelen.

De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in het Amsterdams Stadsblad editie Oud Zuid en editie Zuider Amstel, de Westerpost editie Slotervaart Overtoomseveld, het Witte weekblad editie 57 en het Amstelveense Nieuwsblad. De startnotitie heeft ter inzage gelegen van 17 februari 2000 tot 16 maart 2000. Tijdens deze periode is ook een openbare informatie- en inspraakavond georganiseerd. Deze is georganiseerd omdat in dit stadium een toelichting op de stukken wenselijk werd geacht. Bovendien werd verwacht dat er burgers en maatschappelijke groeperingen waren die opmerkingen wilden maken over de te geven richtlijnen. Het verslag van deze avond en de schriftelijk ingebrachte reacties zijn toegezonden aan alle adviseurs en de Commissie voor de milieueffectrapportage. Alle betrokkenen zijn in de gelegenheid gesteld hun adviezen en reacties over de richtlijnen schriftelijk kenbaar te maken.

Bij brief van 11 april 2000, kenmerk 1078-32/Br/fw heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie voor de m.e.r.) advies uitgebracht. Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten. Dit om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de inspraakreacties en adviezen, die zij van het hoogheemraadschap heeft ontvangen.

Van de overige adviseurs is geen advies ontvangen.

Bij het opstellen van de richtlijnen is door Rijnland rekening gehouden met (inspraak)reacties, het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage, dat in z'n geheel is overgenomen, en het overleg met de initiatiefnemer. In hoofdstuk 12 wordt aangegeven hoe bij het opstellen van de richtlijnen rekening gehouden is met inspraakreacties.

De richtlijnen zijn gegroepeerd volgens de in de Wet milieubeheer aangehouden indeling. Richtlijnen zijn leidraad bij het opstellen van het MER en ze zijn richtinggevend voor de inhoud. Ze zijn niet bin-

dend. Dit betekent dat de initiatiefnemer er wel van kan afwijken, mits dit duidelijk gemotiveerd is. De toetsing van het MER geschiedt echter wel aan de hand van de richtlijnen.

Opzet richtlijnen

Deze richtlijnen zijn opgesteld om te bevorderen dat het op te stellen MER voldoende informatie biedt over de waterkwaliteitseffecten van het voornemen. Inzicht in deze effecten is nodig voor de besluitvorming op de vergunningaanvraag op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Het MER zal door Rijnland door een toetsing aan deze richtlijnen al dan niet aanvaardbaar verklaard worden.

Het MER dient volgens de Wet milieubeheer, artikel 7.10, tenminste de volgende onderwerpen te bevatten:

1. een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd;
2. een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het MER wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven;
3. een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven;
4. tot de te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt;
5. een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkelingen van dat milieu, indien noch de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen;
6. een beschrijving van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven;
7. een vergelijking van de beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven;
8. een overzicht van de leemten in de beschrijvingen van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens;
9. een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

Daarnaast wordt naar aanleiding van de inspraak en voor de vergunningverlening nog gevraagd om:

- in het MER aan te geven hoe initiatiefnemer omgaat met (milieu)aspecten die niet meegewogen mogen worden bij de totstandkoming van het besluit op de aanvraag tot het verlenen van een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (§3.3);
- een indicatie te geven van de kostenaspecten van de verschillende alternatieven en varianten (hfst. 6);
- in het MER een aanzet te geven voor een monitorings- en evaluatieprogramma (hfst. 8);
- in het MER een aanzet te geven voor een baggerbeheersplan (hfst. 9).

Als het MER is ingediend beoordeelt Rijnland of het kan worden aanvaard. Aanvaard wil zeggen dat Rijnland de kwaliteit van het MER voldoende vindt om een besluit op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, waarvoor het MER is opgesteld, te kunnen nemen. Hierbij wordt gekeken of:

- er onjuistheden in het MER voorkomen;
- het MER voldoet aan de wettelijke eisen;
- het MER tegemoetkomt aan de richtlijnen;

Tot slot wordt beoordeeld of er zich nieuwe feiten en omstandigheden hebben voorgedaan, in verband waarmee het MER aangepast zou moeten worden.

Nadat het MER door Rijnland is aanvaard, wordt het gelijktijdig met de aanvraag op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren bekend gemaakt. Tijdens deze bekendmaking kan een ieder zijn of haar zienswijze indienen op het MER en de aanvraag op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Een openbare hoorzitting maakt tevens deel uit van de procedure.

Het aanvaarde MER wordt met de inspraakreacties ter toetsing voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage. Het MER, de inspraakreacties en het toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage vormen de basis voor het besluit op de aanvraag tot het verlenen van een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Tot slot nog het volgende. Uit de inspraak blijkt dat de benaming van de installatie in het Nieuwe Meer ter bestrijding van algenbloei niet altijd even eenduidig en toepasselijk is. Gebruikte termen zijn ondermeer beluchtingsinstallatie, de-stratificatieinstallatie en menginstallatie. Voor de duidelijkheid en om de functie van de installatie meer te benadrukken wordt in de richtlijnen de term menginstallatie gebruikt. Deze benaming past het beste bij het doel van de installatie, namelijk het mengen van de verticale waterkolom.

2. Hoofdpunten van het advies

In het MER dient de nadruk te liggen op de beschrijving van de autonome ontwikkeling van milieukwaliteiten van het Nieuwe Meer en in hoeverre de voorgenomen activiteit de ontwikkeling van de milieukwaliteit gunstig of ongunstig beïnvloedt.

In de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient daarom de invloed van de voorgenomen activiteit op de reeds in gang gezette gunstige ontwikkeling van de milieutoestand tot uiting te komen.

Deze vragen spitsen zich met name toe op:

- de waterkwaliteit, met als belangrijkste aandachtspunt de algenproblematiek en de eutrofiëring;
- de waterbodemkwaliteit, met als belangrijkste parameters uitwisseling van zware metalen, organische verbindingen en nutriënten met oppervlaktewater en grondwater.

Het is van belang inzicht te geven in (de onzekerheden van) het aanbod van baggerspecie in de tijd en de effecten hiervan op de te kiezen stortlocaties en -methoden en op de gevolgen voor het milieu.

Indien relevant kan de voorgenomen activiteit uitgewerkt worden in onderscheidende varianten. In het MER hoeven varianten alleen uitgewerkt te worden als uit de onderzoeken blijkt dat varianten verschillende effecten met zich meebrengen.

3. Probleemstelling, doel en besluitvorming

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het MER wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

3.1 Probleemstelling en doel

In een probleemstelling moet worden beschreven voor welke (bestaande en/of toekomstige) knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden.

Beschrijf de herkomst van de te bergen baggerspecie. Ga in op de te verwachten hoeveelheden. Indien het niet mogelijk is een realistische schatting te geven van het (jaarlijkse) aanbod, ontwikkel dan twee (hoog, laag) of drie (hoog, midden, laag) relevante aanbodscenario's. Beschrijf van welke factoren het al dan niet werkelijkheid worden van deze scenario's afhankelijk is. In §4.2 zal worden ingegaan op de betekenis van deze scenario's voor de te onderscheiden alternatieven/varianten.

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. Daarbij moeten ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven. Doelen moeten zodanig worden beschreven, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven.

In de startnotitie is vermeld dat het primaire doel is een oplossing te bieden voor het vanaf 2001 verwachte tekort aan bergingscapaciteit van klasse 0, 1 en 2 baggerspecie. Het secundaire doel is het bereiken van een ecologische meerwaarde. Geef een concrete invulling van hetgeen onder deze ecologische meerwaarde wordt verstaan.

3.2 Locatiekeuze

Beschrijf kort waarom het Nieuwe Meer als meest gunstige locatie voor het bergen van schone en licht verontreinigde baggerspecie naar voren is gekomen. Geef aan welke andere locaties en/of verwerkingsmogelijkheden aan de orde zijn geweest. Geef aan of en zo ja, welke milieuoverwegingen in de afweging tussen de locaties een rol hebben gespeeld.

3.3 Besluitvorming

Het MER wordt opgesteld voor de besluitvorming bij de vergunningverlening op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, door Rijnland. Beschrijf volgens welke procedure en welk tijdschema de besluitvorming geschiedt en welke adviesorganen, instanties en maatschappelijke groeperingen daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Geef aan welke besluiten in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

In het MER moet kort worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (waterkwaliteitsdoelstellingen, ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen, zoals bijvoorbeeld onderdelen van de ecologische hoofdstructuur, het Econet en het Ecolint. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.

In het MER dient tevens te worden aangegeven aan hoe omgegaan wordt met milieueffecten van de voorgenomen activiteit die niet betrokken mogen worden bij het besluit voor een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Het betreft hier de aspecten zoals genoemd in paragraaf 5.4.

4. Voorgenomen activiteit en alternatieven

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven."

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu.

Het storten van bagger zal over een lange periode plaatsvinden. Aanbevolen wordt duidelijke (evaluatie) fasen binnen deze periode te onderscheiden. Maak in de beschrijving van de activiteiten en de milieueffecten onderscheid tussen de situatie die optreedt in de periode waarin de stortactiviteiten plaatsvinden, de situatie na storten als het gestorte materiaal zal consolideren en de situatie in de eindfase. Geef ook aan wat de duur van deze perioden zal zijn.

Beschrijf het stortplan: op welke locaties wordt gestort en hoe wordt de beschikbare ruimte in de tijd benut? Worden bijvoorbeeld eerst de diepste putten tot een zekere diepte verondiept of wordt er een gelijkmatige laag baggerspecie op de waterbodem aangebracht? Welke rol speelt het al dan niet verontreinigd zijn van de waterbodem hierin?

Beschrijf tevens het verloop van het storten in een jaar. Wordt er alleen in bepaalde perioden of seizoenen gestort? In hoeverre wordt er rekening gehouden met bijvoorbeeld perioden van algenbloei, het recreatieseizoen of het in werking zijn van de menginstallatie?

Beschrijf de te verwachte kwaliteit van de te bergen baggerspecie in termen van de korrelgrootteverdeling en het gehalte aan nutriënten, zware metalen en organische verbindingen. Maak bij de beschrijving van de kwaliteit van de te bergen baggerspecie onderscheid tussen die van de grovere fractie en die van de fijnere fractie (grens bijv. 63 µm). Dit in verband met de verwachting dat met name vanuit de fijnere fractie (in het algemeen het meest verontreinigd) uitwisseling van stoffen met het oppervlaktewater zal plaatsvinden. Geef aan met hoeveel zekerheid de kwaliteit van de baggerspecie voorspeld kan worden.

Beschrijf de wijze waarop het storten van de baggerspecie zal plaatsvinden. Hierbij kan worden gedacht aan de wijze waarop het lossen van baggerschepen (of beunbakken) plaatsvindt. Wordt er gebruik gemaakt van onderlossers, een stortkoker, slibschermen? Beschrijf van alle realistische stortvarianten de voor- en nadelen.

Gezien de nevendoelestelling van het bieden van ecologische meerwaarde dienen de volgende elementen een rol te spelen in de beschrijving van de voorgenomen activiteit en de ontwikkeling van varianten:

- het toepassen van een storttechniek waarmee resuspensie van het reeds aanwezige verontreinigde slib (klasse 3 en mogelijk klasse 4) en verspreiding van slib tegengegaan wordt;
- het voorkomen van (herhaalde) verstoring van het bodemleven;
- het zoveel mogelijk afdekken van de nu in het Nieuwe Meer aanwezige verontreinigde baggerspecie;
- het reduceren van overmatige algenbloei, bijvoorbeeld door het handhaven van een goede menging van het water, of door reductie van de nutriëntenbelasting. In het laatste geval is het wellicht mo-

gelijk te streven naar een eindsituatie waarbij periodiek optredende stratificatie niet meer voorkomt;

- het zoveel mogelijk aansluiten op en versterken van de bestaande plannen van anderen voor een ecologischer inrichting van het Nieuwe Meer.

4.2 Alternatieven

Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven en de inrichtingsvarianten volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

Wij kunnen ons voorstellen dat een laag jaarlijks aanbod (genoemd is 20.000 m³) van baggerspecie een andere inrichting met zich meebrengt dan een hoog jaarlijks aanbod (genoemd is 120.000 m³), met betrekking tot:

- de stortlocaties (oost, west, overal);
- storten op klein oppervlak of juist over grotere oppervlakten;
- fasering;
- de stortfrequentie;
- de periode waarin gestort wordt.

Stel, voor zover dit van toepassing is, voor elk aanbodsscenario (zie §3.1) onderscheidende varianten op. Onderscheidend wil zeggen dat varianten in het MER alleen uitgewerkt hoeven te worden als uit de onderzoeken blijkt dat varianten verschillende effecten met zich meebrengen.

4.2.1 Nulalternatief

Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief de autonome ontwikkeling van het Nieuwe Meer. Ga bij de beschrijving zoveel mogelijk uit van de huidige beoordelingsparameters c.q. systematieken. Milieugevolgen van alternatieven moeten concreet worden gemaakt door vergelijking met deze referentie.

Ga bij de beschrijving van het nulalternatief, dus de situatie dat er geen baggerspecie klasse 0, 1 en 2 geborgen wordt, ook in op de volgende zaken:

- welke acties zouden er ondernomen worden wat betreft de locaties die verontreinigd zijn met klasse 3 en mogelijk klasse 4 baggerslib;
- uit inspraakreacties blijkt dat de water- en waterbodemkwaliteit de afgelopen jaren verbeterd is. Wat zouden de autonome ontwikkelingen van de waterkwaliteit en waterbodemkwaliteit in de tijd zijn als er geen baggerspecie gestort zou worden?; betrek hierbij sedimentatie, de nutriënten huishouding inclusief nalevering, de noodzaak en het effect van de menginstallatie op algenbloei;
- blijft de menginstallatie permanent opgesteld en onderhouden?

4.2.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- realistisch zijn: dit wil zeggen dat het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer en binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;

Ontwikkel het mma na analyse van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de varianten. In het mma dienen de in §4.1 genoemde elementen geoptimaliseerd te worden. De kernpunten van het mma zijn:

- het zoveel mogelijk voorkomen van verspreiding van verontreinigende stoffen, o.a. door optimalisering van de afdekking van het reeds aanwezige klasse 3 en mogelijk klasse 4 slib;
- het verhinderen van algengroei;
- het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van overlast tijdens het storten.

5. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en gevolgen voor het milieu

5.1 Algemeen

In het MER dient een accurate beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling te worden opgenomen. De laatste jaren is er in het Nieuwe Meer een verandering ten goede waargenomen, met name wat betreft de waterkwaliteit. In de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient de invloed van de voorgenomen activiteit op deze gunstige ontwikkeling tot uiting te komen. Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu gaat het dus vooral om de veranderingen ten opzichte van de autonome ontwikkeling.

5.1.1 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Beschrijf welke natuurontwikkelingsplannen momenteel in ontwikkeling zijn (denk bijvoorbeeld aan de oeverlanden en de plaats van het Nieuwe Meer binnen het Ecolint).

Het studiegebied moet op een actuele kaart worden aangegeven en de locatie en haar omgeving omvatten, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden (zoals de onderdelen van de ecologische hoofdstructuur, het Econet en het Ecolint) en objecten (zoals woonboten, recreatieve voorzieningen, tuinhuiscomplexen, jachthavens en vaarroutes).

5.1.2 Gevolgen voor het milieu

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd.

5.2 Te beschrijven aspecten

5.2.1 Bodem en water

waterbodemkwaliteit

In het MER moet de kwaliteit van de waterbodem en de toplaag worden onderzocht en beschreven. De onderzoeksstrategie dient gebaseerd te zijn op de Regeling vaststelling klasse-indeling onderhoudsspecie. De onderzoeksstrategie dient in overleg met de provincie Noord-Holland te worden vastgesteld. Afwijkingen moeten worden gemotiveerd.

Inzicht in de kwaliteit is vereist omdat de Wm-vrijstellingsregeling slechts van toepassing is, als de te storten onderhoudsbaggerspecie ten hoogste dezelfde klasse heeft als de bodem van het oppervlaktewater waarin de onderhoudsspecie wordt gebracht: "Besluit van 28 juni 1999, houdende wijziging van het Inrichtingen en vergunningenbesluit milieubeheer in verband met het in oppervlaktewater op of in de bodem brengen van schone tot matig verontreinigde onderhoudsspecie".

waterbeweging en menging van de waterkolom

In het MER moet de hydrologie van en de waterbeweging in het Nieuwe Meer worden beschreven en de gevolgen van de voorgenomen activiteit hierop. Beschrijf:

- de aan- en afvoer van water (met inbegrip van de seizoensverschillen die daarbij voorkomen);
- de in het meer aanwezige verticale menging c.q. stratificatie en de invloed van de menginstallatie op deze processen;
- de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor de in het meer aanwezige verticale menging, waarbij aandacht besteed moet worden aan eventueel noodzakelijke of mogelijke aanpassingen van de aanwezige mengsystemen.

de uitwisseling tussen bodem en grondwater

Besteed in het MER aandacht aan de invloed van de voorgenomen activiteit op het uit treden van poriewater vanuit de reeds aanwezige vervuilde baggerspecie naar het grondwater. Beschrijf de invloed hiervan op de ontwikkeling van de kwaliteit van het grondwater. Maak hierbij gebruik van hydrologische gegevens.

de uitwisseling tussen bodem en oppervlaktewater

In het MER moeten de invloed van de waterbodem op de nutriëntenhuishouding, de algengroei en de verontreinigingsgehalten in de waterfase van het Nieuwe Meer worden beschreven en de invloed van de voorgenomen activiteit hierop. Beschrijf hiertoe:

- de resuspensie van bodemmateriaal;
- de nutriënten-fluxen en de fluxen van zware metalen en organische microverontreinigingen tussen water en bodem in de huidige situatie;
- de invloed van het storten van baggerspecie op deze fluxen;
- het risico van ammoniakemissies vanuit de gestorte baggerspecie.

de kwaliteit van het oppervlaktewater

Voor het voorspellen van de effecten van de voorgenomen activiteit is het van groot belang gedetailleerd inzicht te hebben in de huidige verontreinigingsgehalten en algengehalten en in de processen waarvan deze gehalten de resultante zijn. Verder is het van belang de effecten van beleid en maatregelen gericht op het opheffen of beperken van de algenproblematiek en een vermindering van de emissies van meststoffen op de waterkwaliteit van het Nieuwe Meer in te schatten. Tot slot moet in het MER ingegaan worden op de invloed van het storten van baggerspecie op de waterkwaliteit, mede gelet op de recreatieve functie van het meer. Daartoe dient in het MER aandacht besteed te worden aan:

- de aan- en afvoer van nutriënten, zware metalen en organische microverontreinigingen in de huidige situatie alsmede de verwachte autonome ontwikkeling hiervan;
- de gehalten aan nutriënten, zware metalen en organische microverontreinigingen, slib, algen en detritus in de waterkolom, de daarin voorkomende seizoensverschillen, de te verwachten autonome ontwikkeling van deze gehalten en de invloed van de voorgenomen activiteit op deze gehalten;
- het lichtklimaat in de waterkolom, de verwachte autonome ontwikkeling daarvan en de invloed van het storten van baggerspecie hierop;
- de relatie tussen lichtklimaat en algen;
- de zuurstofhuishouding en -profielen in de huidige situatie, de autonome ontwikkeling daarvan en de invloed van het storten van baggerspecie hierop;
- het effect van golven/wind op het transport van bodemmateriaal (slib);
- de huidige kwaliteit van het water als zwemwater, de te verwachten autonome ontwikkeling en de invloed van het bergen van baggerslib hierop;
- De huidige waterkwaliteit in relatie tot de toegewezen functies en waterkwaliteitsdoelstellingen voor de korte termijn (grenswaarden/MTR-waarden) en de langere termijn (streefwaarden).

5.3 Levende natuur

Geef een beschrijving van:

- de aanwezige gebieden met natuurwaarden;
- het aquatisch ecosysteem, voor zover daar kennis van aanwezig is, onder andere met betrekking tot:
  - (oever)vegetatie;
  - plankton, in het bijzonder de (toxische) cyanobacteriën;
  - verspreidingskaart (bodem)macrofauna;
  - vissen: soorten, betekenis van gebied als paai- en voedselgebied;
  - foeragerende vogels;
- het effect van het bergen van baggerspecie op het water-ecosysteem. Hierbij kunnen door gebruik van een waterkwaliteitsmodel quick scans worden toegepast;
- de effecten van resuspensie van bodemmateriaal op (bodem-) macrofauna;
- indien grote oppervlakken verondiept worden, dan kunnen andere, en mogelijk ook toxische cyanobacteriesoorten tot ontwikkeling komen. Dit dient te worden beschreven;
- de mate waarin wordt voldaan aan de habitateisen, die worden gesteld voor de ringslang, kleine watersalamander en kleine zoogdieren. Deze soorten maken onderdeel uit van het Ecolint.

5.4 Leefbaarheid

Beschrijf :

- de geuroverlast in de huidige situatie, de maatregelen die reeds in gang zijn gezet en de situatie na uitvoering van de voorgenomen activiteit;
- eventuele geuroverlast tijdens stortactiviteiten;
- eventuele geluidshinder tijdens stortactiviteiten;
- de invloed van de voorgenomen activiteit op de verschillende gebruiksfuncties van het Nieuwe Meer (recreatie, beroepsvaart, viswater);
- de invloed van de voorgenomen activiteit op de veiligheid op het Nieuwe Meer. Met name wordt gedacht aan het hoog aanbod scenario, waarin jaarlijks 120.000 m³ baggerspecie wordt gestort. Als er in de zomer niet gestort wordt, kan dit betekenen dat er buiten het zomerseizoen meer dan 35 bakken per werkdag op het meer varen respectievelijk stil liggen om te lossen.

6. Vergelijking van alternatieven

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven en varianten moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet zo veel als mogelijk op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Geef een indicatie van de kosten van de verschillende alternatieven/varianten, in het bijzonder van de mogelijk (extra) milieumaatregelen in het kader van het mma om de realiteitswaarde daarvan beter te kunnen beoordelen.

7. Leemten in informatie

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

8. Evaluatieprogramma

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een MER is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Rijnland moet bij het besluit op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren aangeven op welke wijze en op welke termijn een gericht evaluatieonderzoek verricht zal worden. Dit is nodig om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. De gemeente Amsterdam dient in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek te geven. Dit omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het uit te voeren evaluatieonderzoek.

Bij dit evaluatieonderzoek dienen voor, tijdens en na de werkzaamheden de concentraties van een aantal relevante verontreinigende stoffen in waterbodem, grondwater en oppervlaktewater te worden gemonitord. Ook moeten de ecologische risico's nader worden beschouwd d.m.v. veldmetingen en bioassays. Meet ook het effect van de menginstallatie op de algengroei..

9. Baggerbeheersplan

Rijnland zal aan een eventueel positief besluit op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren een voorschrift verbinden dat gericht is op een handhaafbaar baggerbeheersplan om de opgegeven baggerspecie kwaliteiten, herkomstlocaties, transportroutes en stortmethoden met de daadwerkelijke situatie te kunnen vergelijken. De gemeente Amsterdam dient in het MER reeds een aanzet tot een baggerbeheersplan te geven. Uit de inspraak is gebleken dat de burgers en maatschappelijke groeperingen op grond van negatieve ervaringen bij eerdere stortingen in het Nieuwe Meer behoefte hebben om reeds in een vroeg stadium inzicht te hebben in controle- en handhavingsaspecten van verguningsvoorschriften. In het bijzonder bij baggerstortingen, omdat effecten veelal onomkeerbaar zijn.

10. Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven/varianten. De onderlinge vergelijking dient zo veel mogelijk te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van topografische en dieptekaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

11. Samenvatting van het MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven/varianten;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven/varianten;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma;
- belangrijke leemten in kennis.

12. Inspraakreacties op de startnotitie

Op de startnotitie zijn 16 schriftelijke reacties ingediend. Het merendeel daarvan is ingediend tijdens een gehouden informatie- en insprekavond. Uit de reacties blijkt vooral bezorgdheid voor de milieueffecten van het verondiepen van het Nieuwe Meer met baggerspecie. In het bijzonder ten aanzien van de gevolgen hiervan voor de waterkwaliteit en eventuele algenbloei. Ook de verspreiding van baggerslib bij het storten, de natuurlijke invloeden (wind) hierop, de recreatieve functies van het Nieuwe Meer, de waterbodempkwaliteit en het ecosysteem hebben de aandacht. Ingekomen reacties aangaande de richtlijnen richten zich voornamelijk op onderzoek naar de huidige waterbodempkwaliteit, in het bijzonder de toplaag, de effecten van de stortingen op algenbloei, de menginstallatie en de verspreiding van (onderhouds)baggerspecie, zekerheid over de kwaliteit van de te storten onderhoudsbaggerspecie, toe te passen stortmethoden en stortperiodes alsmede monitoring van de waterkwaliteit inclusief flora en fauna, voor, tijdens en na de stortingen.

Hieronder zijn in een tabel de naam en woonplaats vermeld van de burgers/instanties/groeperingen die reacties hebben ingediend, met vermelding van de plaats van behandeling daarvan in de richtlijnen.

Nr.	Datum	Persoon of instantie	Plaats van behandeling in de richtlijnen
1	09-03-2000	11 vragenstellers informatie/inspraakavond 1.1. Cor Straatmeijer, watersportverenigingen 1.2. A Rila, Amsterdamse Windsurfing 1.3. Vereniging "De Oeverlanden Blijven" 1.4. N. Jansen, Rederij Oeverloos 1.5. Wiegert Dulfer, Amsterdamse Hengelsportvereniging 1.6. Lindeman, woonbootbewoner bij jachthaven Driessen 1.7. K Bonnema; Buurtvereniging Nieuwe Meer 1.8. Frans Beks 1.9. Ruud van Honschooten; VWZ 1.10. J. Sint; UVW 1.11. drs. Cornelis H.B. Fisser	5.2; 5.4 5.2; 5.4 3.1; 4.1; 4.2.1; 4.2.2; 5.1; 5.2; 5.3; 8; 9 4.1 - 5.2; 5.4 4.2.2; 5.2.1 4.1; 5.2 - 4.1; 4.2.2; 5.2; 6 5.2; 6 3.2; 4.1; 4.2.2; 5.2; 5.3
2		Verslag info-insprekavond	
3		Reacties op verslag 3.1 Drs. Cornelis H.B. Fisser 3.2 Comite Oeverlanden Blijven Homolanden 3.3 Vereniging "De Oeverlanden blijven" 3.4 H.D.W. Smit	5.2.1 4.1; 5.2.1; 8 Inleiding; 3.1; 4.1; 5.3 -
4	15-3-2000	Mevr. W. Meijer – de Groot	3.2; 4.1; 5.2; 9
5	08-03-2000	WWSV De Ijssloot	3.2; 3.3; 4.1; 5.2.1; 5.4
6	17-03-2000	Dorpsraad Sloten-Oud Osdorp	3.1; 4.1; 4.2; 5.1; 5.1.2; 5.2.1; 8; 9
7	11-03-2000	Werkgroep Veiligheid, Openbare Ruimte en Milieu, Buurtbeheer Nieuw Sloten	3; 4; 5; 6
8	20-02-2000	J.W. Cnossen	4.1; 9
9	24-03-2000	Reactie DWR aangaande zienswijze 7	-
10	11-04-2000	Commissie voor de Milieueffectrapportage	Alle hoofdstukken

Bij het opstellen van de richtlijnen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de ingekomen reacties.

Niet opgenomen in de richtlijnen zijn reacties die reeds ondervangen zijn in de randvoorwaarden, geen relatie hebben met aspecten uit de startnotitie of het in beeld brengen van de milieueffecten van het voornemen dan wel specifieke vergunningsaspecten betreffen. Het gaat hier om reacties over:

- de waterschapsbelasting en waterberging (8)
- stortmogelijkheden voor specie vanuit jachthavens en sierwateren (1.1, 1.5.)
- naamgeving van het betrokken oppervlaktewater (3.4)

- het “verdwijnen” van de baggerspecie (1.8)
- sancties bij overtreding (3.2)
- ontbreken van een naamvermelding in het verslag (3.1; 3.3)
- aanmeldingen voor de klankbordgroep (3.1; 3.3)
- onderzoekstijd en baggerprioritering (6)
- opmerkingen over onjuiste informatie/gegevens (7): wij verwijzen terzake naar reactie 9 van DWR. Dit betreft een reactie op een krantenartikel met dezelfde strekking.